РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2022/2275 НА СЪВЕТА

от 18 ноември 2022 година

в подкрепа на разработването на международно призната система за валидиране на управлението на оръжията и боеприпасите (AAMVS) с цел предотвратяване на незаконното разпространение

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 19 ноември 2018 г. Съветът прие Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях, озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ (наричана по-долу „стратегията на ЕС за МОЛВ“). Целта на стратегията на ЕС за МОЛВ е да направлява интегрирани, колективни и координирани европейски действия за предотвратяване и ограничаване на незаконното придобиване на МОЛВ и боеприпасите за тях от страна на терористи, престъпници и други неоправомощени лица и за насърчаване на отчетността и отговорността във връзка със законната търговия с оръжия.

(2) В стратегията на ЕС за МОЛВ се отбелязва, че лошата сигурност на запасите е основен фактор, който позволява оръжията и боеприпасите да бъдат отклонявани от законни към незаконни пазари. Съюзът и неговите държави членки са поели ангажимент да помагат на други държави да подобряват управлението и сигурността на държавните запаси чрез укрепване на националните законодателни и административни рамки и укрепване на институциите, които уреждат законните доставки и управление на запасите от МОЛВ.

(3) Службата на Организацията на обединените нации (ООН) по въпросите на разоръжаването (UNODA) е разработила стандарти и добри практики за управлението на малки оръжия и боеприпаси, и по-специално международните технически насоки за боеприпасите (IATG) и Компендиума за модулно прилагане на контрол върху малките оръжия (MOSAIC), известен по-рано като Международни стандарти за контрол на малките оръжия (ISACS). Стратегията на ЕС за МОЛВ ангажира Съюза да насърчава и прилага стандарти и добри практики.

(4) На 30 юни 2018 г. третата конференция на ООН за преглед на напредъка по изпълнението на Програма за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения прие заключителен документ, в който държавите подновиха ангажимента си за предотвратяване и борба с отклоняването на МОЛВ. Държавите потвърдиха отново намерението си да удвоят усилията на национално равнище, за да осигурят безопасното, сигурно и ефективно управление на запасите от МОЛВ, съхранявани от правителствата, по-специално в ситуации на конфликт и след конфликт. Освен това държавите отчетоха значението на прилагането на съответните международни стандарти за по-засилено изпълнение на Програма за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения.

(5) На 24 декември 2021 г. Общото събрание на ООН прие Резолюция 76/233 за създаване на отворена работна група (ОРГ) с цел разработване на набор от политически ангажименти като нова глобална рамка за преодоляване на съществуващите пропуски в управлението на боеприпасите през целия им жизнен цикъл. На проведената през 2022 г. осма двугодишна среща на държавите за разглеждане на изпълнението на Програмата за действие на ООН беше взето под внимание създаването на ОРГ.

(6) Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие потвърждава, че борбата с незаконната търговия с МОЛВ е необходима за постигането на много от целите за устойчиво развитие, включително тези, свързани с мира, правосъдието и силните институции, намаляването на бедността, икономическия растеж, здравеопазването, равенството между половете и безопасните градове. Поради това в рамките на цел за устойчиво развитие 16.4 всички държави са поели ангажимент за значително намаляване на незаконните финансови и оръжейни потоци.

(7) В програмата си относно разоръжаването „Сигурност за нашето общо бъдеще“, която беше представена на 24 май 2018 г., генералният секретар на ООН призова за предприемане на действия спрямо прекомерното натрупване на конвенционално оръжие и незаконната търговия с такова и за подпомагане на подходите на национално равнище по отношение на малките оръжия. Съюзът реши да подкрепи действие 22 от програмата: „Обезопасяване на прекомерни или зле поддържани запаси“.

(8) На 4 декември 2017 г. Общото събрание на ООН прие Резолюция 72/55 относно проблемите, произтичащи от натрупването на прекомерни запаси от конвенционални боеприпаси. Посочената резолюция подкрепя инициативи на международно, регионално и национално равнище, в които се откроява подобряването на устойчивото управление на боеприпасите, включително чрез прилагането на IATG.

(9) Женевският международен център за хуманитарно разминиране (GICHD) допринася за разработването, прегледа и утвърждаването на международните стандарти за борба срещу минite, а чрез своя Консултативен екип за управление на боеприпасите (AMAT) - и за разработването, прегледа и разпространяването на IATG. AMAT е създаден в резултат на съвместна инициатива между GICHD и UNODA в отговор на спешната необходимост от подкрепа за държавите при безопасното, сигурно и ефективно управление на боеприпасите, в съответствие с IATG.

(10) Съюзът проучва възможността за създаване на международно призната система за валидиране на политиката и практиката в областта на оръжията и боеприпасите на държавно равнище и на равнище крайни потребители. С Решение (ОВППС) 2020/979 на Съвета ([1]) на AMAT беше възложен проектът за разработване на международно призната AAMVS с цел предотвратяване на незаконното разпространение и случайните експлозии.

(11) Въпреки че съществуват различни международни стандарти, насоки и добри практики за управление и сигурност на запасите, понастоящем не съществува международно призната методика за осигуряване на гаранции за капацитета на дадена трета държава или даден краен потребител за предотвратяване на отклоняването, съгласно посоченото в член 11 от Договора за търговията с оръжие, на запасите ѝ (му) от оръжия и боеприпаси. Международно признатата методика за независимо валидиране на съответствието с международните стандарти за управление на оръжията ще позволи да се измери въздействието на помощта на Съюза за трети държави във връзка с управление на запасите от оръжия, а също така ще подпомогне оценката на риска в контекста на контрола на износа на оръжие,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на стратегията на ЕС за МОЛВ целта на настоящото решение е да се подкрепят усилията за гарантиране на безопасното и сигурно управление на МОЛВ и боеприпаси чрез подобряване на процесите на вземане на решение от заинтересованите страни, работещи в областта на контрола върху износа и международното сътрудничество и помощ.

2. В съответствие с параграф 1 целите на настоящото решение са следните:

а) създаване на функциониращa AAMVS; и

б) насърчаване на усилията на регионалните организации и техните държави членки да разработят свои собствени AAMVS.

3. Приложението към настоящото решение включва подробно описание на проекта.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ВП) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

([1]) Решение (ОВППС) 2020/979 на Съвета от 7 юли 2020 г. в подкрепа на разработването на международно призната система за валидиране на управлението на оръжията и боеприпасите съгласно отворените международни стандарти (ОВ L 218, 8.7.2020 г., стр. 1).

2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се извършва от Женевския международен център за хуманитарно разминиране (GICHD) и от неговата специализирана агенция - Консултативния екип за управление на боеприпасите (AMAT).

3. GICHD и AMAT изпълняват задачите си под ръководството на ВП. За тази цел ВП сключва необходимите договорености с GICHD.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект е 1 792 690,84 EUR.

2. Разходите, финансирани чрез посочената в параграф 1 референтна сума, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 1. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с GICHD. В споразумението се посочва, че GICHD осигурява видимост на приноса на Съюза, която съответства на неговия размер.

4. Комисията полага усилия да сключи споразумението, посочено в параграф 3, възможно най-скоро след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. ВП докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от GICHD. Тези доклади служат за основа на оценката, извършвана от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Въпреки това действието на решението изтича шест месеца след датата на влизането му в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено споразумение.

Съставено в Брюксел на 18 ноември 2022 година.

За Съвета
Председател
М. ВЕК

ПРИЛОЖЕНИЕ

ДОКУМЕНТ ЗА ПРОЕКТ

РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТА СИСТЕМА ЗА ВАЛИДИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОРЪЖИЯТА И БОЕПРИПАСИТЕ (AAMVS) С ЦЕЛ ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА НЕЗАКОННОТО РАЗПРОСТРАНЕНИЕ

1. **Контекст**

В рамките на общността за контрол върху оръжията все повече се налага схващането за основната роля на ефективното управление на запасите за засилване на мерките за контрол върху износа с цел предотвратяване на отклоняването. В работния документ, изготвен за Седмата конференция (CSP7) на държавите — страни по Договора за търговията с оръжие (ДТО), председателството на CSP7 призова държавите — страни по ДТО, да разгледат всички аспекти на управлението на запасите както преди разрешаването на износа, така и тяхното безопасното и сигурно съхранение след доставката. Освен това в допълнение към обмена на информация за незаконни дейности (член 11, параграф 5 и член 15, параграф 4 от ДТО) държавите вносители и износители се насърчават да се споразумеят преди износа за конкретни условия и гаранции по отношение на съоръженията за съхранение, маркирането на изделията или контрола на крайните потребители. Накрая, с цел спазване на член 13, параграф 2 председателството на CSP7 предложи държавите — страни по ДТО, да могат да докладват за мерките, взети за укрепване на физическата сигурност и управлението на запасите (ФСУЗ), което е показателно за действията, предприети за предотвратяване и справяне с отклоняването ([1]).

Продължава да бъде предизвикателство предоставянето на гаранции, както е описано в работния документ на CSP7, по отношение на практиките на трета държава за управление на запасите. Областта е техническа и информацията се третира като изключително чувствителна. Това усложнява усилията за обмен на информация. В много сектори — частни и публични — оценките на съответствието се използват за предоставяне на гаранции относно ефикасността, безопасността и сигурността на продуктите и услугите. Оценките на съответствието предоставят международно признати методи за определяне дали продуктът или услугата отговаря на приетите норми и стандарти. Въпреки че съществуват различни международни стандарти, насоки и добри практики за управление и сигурност на запасите, понастоящем не съществува международно призната методика за предоставяне на гаранции за капацитета на дадена трета държава или даден краен потребител за предотвратяване на отклоняването (член 11, параграф 1 от ДТО) на запасите ѝ (му) от оръжия и боеприпаси.

Във връзка с това от 2020 г. насам Европейският съюз проучва възможността за създаване на международно призната система за валидиране на политиката и практиката в областта на оръжията и боеприпасите на държавно равнище и на равнище крайни потребители. С приемането на Решение (ОВППС) 2020/979 на Съвета, изменено с Решение (ОВППС) 2021/2075 на Съвета, ЕС възложи на консултативния екип за управление на боеприпасите (AMAT) на Женевския международен център за хуманитарно разминиране (GICHD) проекта „Разработване на международно призната система за валидиране на управлението на оръжията и боеприпасите (AAMVS) с цел предотвратяване на незаконното разпространение и случайните експлозии“. Това беше многогодишно начинание, разделено на конкретни етапи със специални цели и резултати.

Целта на първата фаза (ОВППС 2020/979) беше да се проучи осъществимостта на създаването на международно призната система за валидиране на практиките за управление на малките оръжия и леките въоръжения (МОЛВ) и боеприпасите. Осъществимостта на системата беше оценена по отношение на седем категории: техническа, политическа, правна, икономическа, военна сигурност, безопасност и сигурност на общността и своевременност. Проучването установи, че макар да няма непреодолими пречки пред разработването на такава система, политическата воля на заинтересованите страни да участват в крайна сметка ще зависи от окончателния проект. Поради това заинтересованите страни не можаха да се ангажират, докато не бъдат изяснени въпросите относно окончателния проект на системата.

Целта на втората фаза (ОВППС 2021/2075) беше да се разработи инструментът за оценка, който да послужи като основа на системата, и да се определят подходящи варианти за AAMVS. Беше създаден инструмент за самооценка и бяха проучени потенциалните варианти за система за валидиране. Проектът приключи с препоръчителен подход за разработване на оперативна AAMVS.

Какво представлява AAMVS?

Информацията за общото състояние на практиките за управление на оръжията и боеприпасите представлява интерес за множество заинтересовани страни, както местни, така и чуждестранни. Например органите за контрол на износа биха могли да засилят своите оценки на риска от отклоняване, извършвани преди одобряването на лицензия за износ, като подобрят анализа на етапа на съхранение след доставката, а международното сътрудничество и предоставянето на помощ биха могли да са по-добре съобразени с нуждите благодарение на анализа на съществуващите способности.

([1]) Проект на работен документ на председателя на CSP7: Увеличаване на усилията за премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения и гарантиране на ефективно управление на запасите.

Предназначението на AAMVS е да улеснява обмена на информация относно капацитета на крайните потребители да поддържат безопасни и сигурни запаси. За целта тя оценява структурните възможности на системата за управление на крайните потребители спрямо международно признатите най-добри практики, установени в международните технически насоки за боеприпасите (IATG) и Компендиума за модулно прилагане на контрол върху малките оръжия (MOSAIC).

В основата на AAMVS са инструментите, разработени по време на изпълнението на Решение (ОВППС) 2021/2075 на Съвета. Стандартизираната самооценка, която е едно от основните постижения, разработени по време на изпълнението на ОВППС 2021/2075, предоставя методика, анализираща степента на усъвършенстване на системата за управление, както е определено в спомагащите способностите направления (capability enabling lines), описани в IATG 01:35. Тази самооценка е съчетана с документ за тълкуване на резултатите. Инструментът сам по себе си може да служи като инструмент за двустранен обмен на информация относно общите практики на въоръжените сили за управление на оръжията и боеприпасите.

AAMVS се превръща в „система“, когато инструментът се използва обичайно в рамките на дадена организация в подкрепа на общите нужди. Организациите, съставени от държави членки с общи изисквания за контрол на износа, разпоредби за вноса, цели за изграждане на капацитет или мониторинг на нуждите от прилагане на инструментите, са основните кандидати, които могат да се за възползват от създаването на система. Във всеки случай общата платформа улеснява допълнително обмена на информация. Стандартизираната оценка би могла да се използва за обслужване на нуждите на множество заинтересовани страни. Самооценката би могла да бъде валидна за няколко години, като по този начин се дава възможност вече разрешен анализ да бъде споделен с одобрени заинтересовани страни. Това би могло да намали тежестта за докладване за крайния потребител, като същевременно даде на длъжностните лица за контрол на износа по-ефективен достъп до информация относно условията за съхранение след доставката на потенциалния краен потребител вносител на етапа, предхождащ издаването на лицензии.

Съществуват множество възможности за създаване на AAMVS. Това позволява на дадена организация да приспособи системата към конкретните си нужди. Някои организации може да се възползват от създаването на система за валидиране, при която един стандартизиран анализ може да бъде споделен между потребителите с разрешение за достъп. Други организации може да счетат валидирането за проблематично и следователно може да изберат по-малко конкретни варианти за обмен на информация. Определянето на това кои характеристики са приемливи за всяка организация ще бъде от ключово значение за разработването на системите AAMVS.

Въз основа на горепосочените резултати и констатации фаза III на проекта ще се съсредоточи върху по-нататъшното развитие на AAMVS. Ще бъде приет регионален подход за разработване на системи за валидиране с акцент върху идентифицирането и надграждането върху съществуващите регионални организационни структури и механизми за обмен на информация и разработването на адаптирани методики и инструменти за валидиране на националните системи за управление на оръжията и боеприпасите (включително чрез разработване на инструмент за самооценка и съответните насоки за извършване на оценката и тълкуване на резултатите от оценката).

2. **Технически подход**

Целта на този проект ще бъде разработването на независими системи за валидиране на управлението на оръжията и боеприпасите (AAMVS) в рамките на съществуващите регионални организационни структури. Всяка система ще функционира независимо и ще се основава на инструментите и методологичните насоки, разработени по време на изпълнението на Решение (ОВППС) 2021/2075 на Съвета. Инструментът включва методика за стандартизирана самооценка, съобразена с контекста и стандартите на региона, съгласуван процес на валидиране или оценяване, при който може да се използва експертният опит от региона за анализ на резултатите от самооценката, платформа за обмен на информация за улесняване на предаването на определена информация на оправомощени запитващи органи и малка рамка за управление с цел поддържане на устойчивостта на системата.

Чрез изпълнението на този проект ЕС ще проектира, разработи, изпита и внедри първата регионална AAMVS. AAMVS на ЕС ще служи като платформа за обмен и достъп на държавите членки в стандартизиран формат до информация относно практиките за управление на оръжията и боеприпасите въз основа на самооценки, извършени от крайни потребители в трети държави. ЕС ще допринася активно за разработването на всички характеристики на системата, като използва мрежа от експерти в рамките на ЕС и държавите — членки на ЕС, които да бъдат консултирани по всички области на проекта. Улесняването на обсъжданията с мрежата и изпълнението на проекта ще бъде отговорност на GICHD.

AAMVS на ЕС ще укрепи способността на работна група „Неразпространение и износ на оръжия“ (подгрупа COARM), органите за контрол на износа на държавите — членки на ЕС, и Европейския механизъм за подкрепа на мира да анализират риска от отклоняване след доставката и рисковете от случайна експлозия, свързани със системите за управление на оръжията и боеприпасите на крайния потребител. Тази информация би подкрепила техните оценки на риска от отклоняване, извършени преди одобряването на лицензия. Самооценката в рамките на AAMVS би могла също така да подпомогне работна група „Неразпространение и износ на оръжия“ (подгрупа CONOP) и процесите на държавите — членки на ЕС, в

областта на международната помощ и изграждането на капацитет, като осигури стандартизирана оценка на съответствието на рамката за управление на оръжията и боеприпасите с добрите международни практики. Това би подпомогнало набелязването на слабостите и нуждите, като по този начин усилията за изграждане на капацитет ще бъдат насочени там, където ресурсите са най-необходими.

Този проект ще повиши осведомеността и на други подрегиони относно AAMVS и ползите от разработването на стандартизиран подход за оценка и обмен на информация относно практиките за управление на оръжията и боеприпасите. Целта на повишаването на осведомеността е да се насърчат други регионални организации да разработят адаптирани AAMVS и да се подкрепи използването на инструмента за самооценка. Тези усилия ще се основават на усилията за популяризиране, осъществени по време на изпълнението на решения (ОВППС) 2020/979 и (ОВППС) 2021/2075 на Съвета. Ако в процеса на повишаването на осведомеността дадена регионална организация поиска подкрепа за разработването на AAMVS, проектът би могъл да пренасочи ресурси в подкрепа на тези усилия.

3. **Общи цели**

Основната цел на този проект е да се подкрепят усилията за гарантиране на безопасното и сигурно управление на МОЛВ и боеприпасите чрез подобряване на процесите на вземане на решения от заинтересованите страни, работещи в областта на контрола върху износа и международното сътрудничество и помощ.

Тази цел ще бъде постигната чрез повишаване на прозрачността относно практиките за управление на МОЛВ и боеприпасите, прилагани от крайните потребители в трета държава. С по-голяма осведоменост за тези практики заинтересованите страни ще могат да вземат по-добри решения, свързани с разрешаването на трансфери и инициативите за изграждане на капацитет.

За постигането на целта проектът ще се стреми към два основни резултата:

1) създаване на функциониращa AAMVS.

2) насърчаване на усилията на регионалните организации и техните държави членки да разработят свои собствени AAMVS.

4. **Описание на дейностите**

Цел 1: Създаване на функциониращa AAMVS

Година 1: Консолидиране на рамката на AAMVS

ДЕЙНОСТИ		РЕЗУЛТАТИ
Създаване на консултативна мрежа на ЕС, състояща се от заинтересовани страни, които могат да предоставят експертни съвети по същество и оперативни насоки по въпроси, свързани с политиката и дейностите на ЕС. Тези консултанти ще бъдат призовани да дадат своя принос на етапа на разработване на AAMVS на ЕС, за да се гарантира, че системата е подходяща за целите на ЕС. Екипът по проекта на GICHD ще отговаря за изпълнението на техните съвети. Ще бъдат положени усилия за организиране на няколко присъствени срещи през годината. Целта на консултативната мрежа е да се гарантира, че заинтересованите страни от ЕС ще поемат водеща роля в разработването на система, която отговаря на техните нужди и работни процеси. Консултантите ще допринесат за определянето на следните характеристики на системата: — проект на политиката относно експлоатацията на AAMVS и надзора и поддръжката на системата; — преглед на инструментите за самооценка по отношение на пригодността и целесъобразността спрямо нуждите; — определяне на подходящите субекти, които да извършват валидиране и надзор на прилагането на AAMVS; — определяне на вида на обмен на информация, който да бъде разрешен на електронната платформа и двустранно.		Въвеждане на инструменти на ЕС, съобразени с критериите на ЕС и утвърдени от ЕС. Изготвяне на рамков документ за AAMVS на ЕС и на стратегия за развитие.

Валидиране на самооценката и анализ на валидирането. Общите инструменти за самооценка, разработени по време на изпълнението на Решение (ОВППС) 2021/2075 на Съвета, трябва да бъдат преразгледани, адаптирани и валидирани от техническите експерти на ЕС, за да се гарантира, че са подходящи за изискванията на заинтересованите страни от ЕС. Извършване на техническо валидиране на инструментите за самооценка, одобрени от тематичните експерти (управление на оръжията и боеприпасите и контрол на износа). Оценка на изискванията за уебдизайн за създаване на платформата за обмен на информация. Въз основа на препоръките на консултантите на ЕС в оценката ще бъдат определени програмните изисквания за създаване на желаната уебплатформа.		Включване на бележките и кореспонденцията от комуникацията с консултантската мрежа на ЕС. Приемане на план за разработване на уеб платформа, който включва проектиране, разработване, изпитване и финализиране.

Година 2: Изпитване на инструментите и системите

ДЕЙНОСТИ		**РЕЗУЛТАТИ**
Изпитване на инструментите за самооценка в трети държави. Изпитванията ще се състоят от три елемента: — подкрепа за третите държави и всички участници (брокери и др.), участващи в усилията им за извършване на задоволителна самооценка; — оценка на предизвикателствата пред изпълнението, пред които са изправени всички участници при извършването на оценката, и на техните опасения относно обмена на информация; — изготвяне на доклад за оценка, в който се подчертават предизвикателствата и извлечените поуки.		Доклад за оценка на изпитването за самооценка.
Проектиране, изпитване и валидиране на уебплатформата спрямо спецификациите от консултативната мрежа на ЕС.		Отделни учебни материали за извършване на самооценка и валидиране.
Изготвяне на учебни материали и оперативни процедури в подкрепа на усилията за извършване на самооценка, стандартизиране на процеса на валидиране и насочване на механизма за надзор на системата.		Разработени политики и оперативни процедури за извършване на валидирането и за механизъм за надзор на системата.
Изготвяне на документи за политиката относно експлоатацията и надзора на AAMVS.		Уебплатформа за споделяне на информация във връзка с AAMVS.
Предоставяне на актуална информация на консултативната мрежа на ЕС относно състоянието на изпълнението и обсъждане на предизвикателствата и въпросите, които възникват.		Бележки за съветниците на ЕС.

Цел 2: Насърчаване на други организации да разработят свои собствени регионални AAMVS.

Година 1: Въвеждане на AAMVS в две регионални организации; продължаване на проучването на връзките с международните инструменти

ДЕЙНОСТИ		РЕЗУЛТАТИ
Провеждане на контакти с две регионални организации и техните държави членки с цел популяризиране на регионална концепция за AAMVS. Това ще включва до три посещения в региона. Първата среща с регионалната организация ще бъде използвана за насърчаване на разработването на регионална AAMVS и ако бъде поискано — за започване на планирането на следващите стъпки. На втората среща ще участват всички държави — членки на ЕС, и тя ще послужи за запознаване със системата и ползите от нея. Очаква се последващите срещи допълнително да насърчат и да спомогнат за планирането на създаването на регионална AAMVS.		Регионалните организации и техните държави членки да бъдат осведомени за AAMVS на ЕС и за ползите от създаването на тяхна собствена система.
Участие в срещи на регионални и международни инструменти за контрол на оръжията. Това може да включва провеждане на съпътстващи прояви или други прояви за популяризиране на AAMVS и на разработването на AAMVS на ЕС.		

Години 2 и 3: Въвеждане на AAMVS в две регионални организации годишно, продължаване на популяризирането в международен план

Бележка: през 2-рата и 3-тата година има възможност за промяна в плана на проекта в зависимост от резултатите от усилията от предходната година за популяризиране на AAMVS на регионално равнище. Първоначалният план е да се проведат по две регионални информационни дейности годишно в съответствие с формата, описан в Година 1. Ако обаче регионална организация потвърди желанието си за прилагане на AAMVS, AMAT ще поиска разрешение от ЕС за пренасочване на част от ресурсите за разработване на AAMVS в региона, който иска системата. Това би довело до намаляване на броя на участващите годишно регионални организации, но до потенциално увеличаване на броя на държавите, които използват и се възползват от рамката на AAMVS.

5. **Орган по техническото изпълнение**

Женевският международен център за хуманитарно разминиране (GICHD), чрез специализираната му агенция AMAT, ще ръководи изпълнението на проекта. По-специално AMAT ще ръководи управлението и изпълнението на всички дейности по този проект и ще носи отговорност за бюджета и докладването. Екипът на AMAT отговаряше по подобен начин за управлението и изпълнението на действията по решения (ОВППС) 2020/979 и (ОВППС) 2021/2075 на Съвета.

AMAT възнамерява да ангажира експерти консултанти в подкрепа на различни аспекти на този проект. По-специално ще бъдат наети експерти в областта на разработването на уебсайтове, оценката на съответствието и управлението на МОЛВ, за да се подпомогне изпълнението на аспектите на проекта. Тези консултанти ще бъдат избрани чрез одобрена процедура за набиране на персонал.

6. **Съгласуваност**

Този проект, включително неговите цели, дейности и резултати, е съгласуван с множество стратегии и политически споразумения на Европейския съюз.

Стратегия на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях от 2018 г. (стратегия за МОЛВ)

Целта на стратегията за МОЛВ от 2018 г. е „да направлява интегрирани, колективни и координирани европейски действия за предотвратяване и ограничаване на незаконното придобиване на МОЛВ и боеприпасите за тях..., и за насърчаване на отчетността и отговорността, що се отнася до законната търговия с оръжия“ ([2]). Стратегията за МОЛВ от 2018 г. предвижда конкретни действия за управление на запасите и ангажира ЕС да подкрепя сътрудничеството и помощта за изпълнението на Програмата за действие на ООН, включително управлението на запасите; да насърчава и прилага стандарти и добри практики за боравене с малки оръжия (ISACS [понастоящем MOSAIC]) и боеприпаси (IATG).

AAMVS на ЕС ще допринесе за усилията на ЕС за изпълнение на стратегията за МОЛВ от 2018 г.:

— Предотвратяването на отклоняването и насърчаването на отчетността в рамките на законната търговия с МОЛВ са заявена цел на AAMVS. AAMVS на ЕС може да подкрепи оценките на риска от отклоняване, извършвани преди одобряването на лицензии за износ.

— AAMVS на ЕС може да подпомага сътрудничеството и помощта в областта на управлението на запасите, като идентифицира слабости в системата за управление и служи като инструмент за мониторинг с цел проследяване на промените или подобренията в практиката.

— Методиката за самооценка насърчава прилагането на MOSAIC и IATG като стандарти, по които се измерва оценката на съответствието.

План за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020—2025 г.

В Плана за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020—2025 г. с цел справяне с незаконния трафик в рамките на ЕС и партньорите от Югоизточна Европа (Западните Балкани, Молдова и Украйна) се признава необходимостта от повишаване на сигурността на запасите в Югоизточна Европа и се подкрепя регионът на Западните Балкани ([3]). Пътната карта предвижда и повишаване на сигурността на управлението на запасите, постигане на напредък в нормативната уредба и мониторинг на надлежното спазване ([4]). Освен това действие 4.2 изисква насърчаване на по-добро управление на запасите в региона на Сахел.

Въпреки че AAMVS на ЕС няма регионална насоченост, тя може да подкрепи усилията за установяване на структурни слабости в практиките за управление на запасите на крайния потребител. Методологията на самооценката е особено подходяща за установяване на недостатъци в разпоредбите за сигурност.

Обща позиция на ЕС от 2008 г. относно износа на оръжие (Обща позиция на ЕС) и доброволен справочник на потребителя към общата позиция ([5])

Общата позиция на ЕС съдържа осем критерия, които очертават четири групи рискове, които държавите членки са длъжни да разглеждат като основания за отказ на лицензия за износ, и четири набора от фактори, които държавите са длъжни да вземат предвид при разглеждането на заявление за лицензия за износ. Критерий 7 се отнася до наличието на риск военните технологии или оборудване да бъдат отклонени в рамките на държавата купувач или реекспортирани при нежелани условия като един от факторите, които износителят следва да вземе предвид. В Общата позиция се добавя, че при оценката на риска от отклоняване износителят следва да вземе предвид „способността на държавата получател да упражнява ефективен контрол върху износа“.

В Наръчника на потребителя към Общата позиция на ЕС, в който се предоставят допълнителни, но необвързващи указания за това как да се прилагат разпоредбите на този документ, износителите се приканват да преценят дали в държавата получател *а)* управлението и сигурността на складовите наличности“ „отговарят в достатъчна степен на изискванията“ (включително MOSAIC и IATG); и *б)* дали са „известни случаи на липси от складовите наличности“ ([6]).

([2]) Съвет на Европейския съюз, Заключения на Съвета относно приемането на стратегия на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях, Брюксел, 19 ноември 2018 г., 13581/18, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13581-2018-INIT/bg/pdf>.

([3]) Европейска комисия, Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: План за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020—2025 г., (бележка 30).

([4]) Вж. Цел 7 от Пътната карта за устойчиво решение на проблема с незаконното притежаване, злоупотребата и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ)/огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях в Западните Балкани до 2024 г. (Roadmap for a sustainable solution to the illegal possession, misuse and trafficking of Small Arms and Light Weapons (SALW)/firearms and their ammunition in the Western Balkans by 2024), Лондон, 10 юли 2018 г. <https://www.seesac.org/f/docs/publications-salw-control-roadmap/Regional-Roadmap-for-a-sustainable-solution-to-the.pdf>.

([5]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 година, определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (бележка 7).

([6]) Съвет на Европейския съюз, Наръчник на потребителя към Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета (изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета), стр. 129.

В Наръчника на потребителя се посочва значението на ефективното управление на сигурността и запасите не само във връзка с изпълнението на критерий 7 и оценката на риска от отклоняване, но и във връзка с прилагането на критерии 1 и 2 от Общата позиция на ЕС, които обхващат съответно спазването на международните задължения и зачитането на правата на човека и международното хуманитарно право. По-специално в наръчника се разглежда придържането към стандартите, предвидени в Програмата за действие на ООН, включително тези, които обхващат управлението на запасите, от значение за оценката на спазването от страна на получателите на международните задължения съгласно критерий 1 ([7]). Освен това наръчникът се позовава на наличието на „адекватни процедури за управление и сигурност на складовите запаси, в т.ч. на излишък от оръжие и боеприпаси“ и наличието на проблем по отношение на „кражба или изтичане на складови запаси“ в посочената държава на крайния потребител, като елементи, които трябва да се вземат предвид, за да се оцени наличието на риск изнесените оръжия да бъдат използвани в нарушение на правата на човека или на международното хуманитарно право съгласно критерий 2 ([8]).

Общата позиция на ЕС и Наръчникът на потребителя предоставят и съответни насоки за обмена на информация — важен компонент на AAMVS. В член 4 от Общата позиция на ЕС се изисква държавите членки да обменят информация относно отказите за издаване на лицензии за износ и да се консултират, когато обмислят да одобрят лицензия, която е по същество идентична с лицензия, която преди това е била отказана от друга държава членка. Тази разпоредба е допълнително подсилена от член 7 от Общата позиция на ЕС, който изисква от държавите членки да засилят сътрудничеството си и да насърчават сближаването си в областта на контрола върху износа на оръжие чрез обмен на съответна информация не само относно отказите, но и относно политиките за износ на оръжие. Наръчникът на потребителя насърчава държавите членки да обменят информация в рамките на работна група „Неразпространение и износ на оръжия“ (COARM), а също и чрез „онлайн системата на COARM или — ако класификацията „Restricted“ бъде сметната за целесъобразна — съобщения в COREU“. Обменът на информация следва да обхваща и информация, която може да бъде полезна за други държави членки за предотвратяване на риска от отклоняване ([9]).

Общата позиция на ЕС предоставя ясни връзки между установената политика и AAMVS. Връзката е установена с Решение (ОВППС) 2020/979 на Съвета и AAMVS на ЕС е специално проектирана да подпомага прилагането от органите за контрол на износа на критерий 7 от Общата позиция на ЕС, като служи като технически инструмент, който може да осигури анализ на мерките за безопасност и сигурност, прилагани от потенциална държава вносител. Използваната методология е в съответствие с насоките на Наръчника на потребителя за оценка на стандарта спрямо съществуващите международно приети добри практики. В член 4 от Общата позиция се дава и политическа обосновка за компонента за обмен на информация на AAMVS на ЕС.

Решение (ОВППС) 2021/38 на Съвета от 15 януари 2021 година за установяване на общ подход относно елементите на сертификатите за краен потребител в контекста на износа на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях

С Решение (ОВППС) 2021/38 на Съвета се установява общ подход относно елементите на сертификатите за краен потребител в контекста на износа на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях ([10]). Решението включва два „незадължителни елемента“, които държавите да разгледат, които са пряко свързани с AAMVS: в) да бъдат позволени проверки на място след доставката от изнасящата държава; г) да се предоставят гаранции, демонстриращи „капацитета“ на крайния потребител „за безопасно и сигурно управление на оръжията и боеприпасите, включително капацитета му за безопасно и сигурно управление на запасите, в които ще се съхраняват стоките“.

AAMVS може да включва методология за проверка след доставката в подкрепа на проверката на място на твърденията, направени в рамките на самооценката. Това би осигурило още по-високо ниво на увереност.

([7]) Съвет на Европейския съюз, Наръчник на потребителя към Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета (изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета), стр. 24.

([8]) Съвет на Европейския съюз, Наръчник на потребителя към Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета (изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета), стр. 58.

([9]) Съвет на Европейския съюз, Наръчник на потребителя към Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета (изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета), стр. 159.

([10]) Решение (ОВППС) 2021/38 на Съвета от 15 януари 2021 година за установяване на общ подход относно елементите на сертификатите за краен потребител в контекста на износа на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях (ОВ L 14, 18.1.2021 г., стр. 4) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0038&from=EN>.

7. **Стратегия за комуникация и видимост**

От АМАТ ще се изисква да предприеме всички необходими мерки за огласяването на факта, че този проект е финансиран от ЕС, в съответствие с публикуваните от Европейската комисия Изисквания за комуникацията и публичността при външните дейности на Европейския съюз от 2018 г. Подкрепата от Европейския съюз ще се отбелязва и в покани и в други документи, които се разпространяват сред участниците в различните мероприятия. АМАТ ще гарантира, че при възможност ЕС ще бъде представляван в мероприятия, получили подкрепа съгласно настоящото решение.

По-конкретно ЕС ще бъде признат за ръководител на проекта на всички регионални и международни прояви, на които се представя AAMVS. AAMVS на ЕС може да послужи като отлична мотивация за други регионални организации, така че АМАТ ще насърчава и подкрепя усилията на ЕС за популяризиране на инструмента в различни среди за контрол върху оръжията. Представители на ЕС ще бъдат канени за изказвания, а логото на ЕС ще бъде показвано в презентации и реклами.